Poštnina plačana v gotovini

SMRT FAŠIZMU — SVOBODO NARODU!

Cena Din 3

Polet

IZDAJA FIZKULTURNA ZVEZA SLOVENIJE

Izhaja vsak petek

UREDNIŠTVO IN UPRAVA TABOR - TELOVADNI DOM

Telefon 33-85 — Čekovni račun uprave 16.416

Oglasi po ceniku — Mesečna naročnina Din 12·—

Rokopisi se ne vračajo

TEDNIK ZA TELESNO VZGOJO

Leto II | 15. februarja 1946 | Št. 7

Naloge naše telesne vzgoje v letošnjem letu

POROČILO PREDSEDNIKA FIZKULTURNE ZVEZE JUGOSLAVIJE TOVARIŠA RATA DUGONJIĆA

Predsednik Telesno vzgojne zveze Jugoslavije Rato Dugonjić je v beograjskem radiu predaval o nalogah naše telesne vzgoje v letošnjem letu. Ko je pregledal plodno delo naše telesne vzgoje v preteklem letu in naglasil veliko pozornost, katero poklanja država telesni vzgoji kot važnemu področju državnega življenja, je Rato Dugonjić govoril o temeljnih nalogah, pred katerimi stoje telesno vzgojna društva v letošnjem letu. Med drugim je rekel:

Tov. Rato Dugonjić

V l. 1946. je treba vpeljati nove stotisoče mladincev in mladink v telesno vzgojo. Treba je storiti vse, da jo bodo vzljubili. Treba je enako skrbeti za kmetsko, delavsko in šolsko mladino. Naša telesno vzgojna društva morajo izboljšati svoje delo, postati morajo pristopna mladini, postati morajo množična društva. Toda to še ni dovolj. Letos moramo po vseh naših tovarnah, vaseh in šolah postaviti telesno vzgojne aktive, dati jim moramo program in organizirati njihovo delo, zagotoviti moramo potrebni kader, da jih uvedemo v vse prireditve in tekmovanja, ki so letos na sporedu.

V l. 1946. mora končno zmagati prepričanje, da telesna vzgoja ni sama sebi namen in da posamezni športni uspehi in rekordi veljajo v celoti šele tedaj, ako so zrasli iz množičnega gibanja. Vsak telesno vzgojni organizator se mora zavedati, da mora telesna vzgoja v prvi vrsti služiti koristim naše narodne države, da mora vzgajati in usposabljati mladino za njeno izgradnjo in obrambo.

To se ne da doseči samo z vzgojnimi ukrepi, z agitacijo, predavanji in podobnim. To se bo doseglo šele tedaj, če si bo delovna organizacija vsakega društva ali aktiva postavila za cilj, da razvija v mladini tiste vrline, ki so v veliki meri pripomogle, da smo v domovinski vojni zmagali. Razviti pogum, vztrajnost, spretnost, disciplino, tovarištvo, voljo do zmage, odločnost v premagovanju težav, skratka, dati temelje predvojaške izobrazbe - to je v najširšem pomenu naloga našega telesno vzgojnega gibanja.

V novem športnem letu mora načrtno delo, postavljeno na znanstveni temelj, premagati anarhijo, ki ponekod še vlada v postavljanju telesno vzgojnega življenja. Šele tedaj bomo smeli reči, da smo položili temelje telesni vzgoji, katere glavno načelo bo vsestranost in katera bo med ljudmi gojila tiste vrline, ki jim lahko pripomorejo, da bodo laže izgrajevali našo domovino, da jo bodo izgrajevali pogumno in neumorno, radostno in veselo.

Na drugi strani pa pri vsestranskem telesno vzgojnem delu ne smemo pozabiti na dviganje kakovosti naših telovadcev tako posameznikov kakor celotnih skupin nogometašev, atletov, smučarjev, igralcev tenisa in drugih, da bodo uspehi na športnem polju v letošnjem letu v skladu z uspehi in ugledom, ki ga je dosegla naša domovina. Brez zmage in popolne izvedbe teh načel v praksi ne bomo mogli na koncu leta reči, da smo leta 1946. dosegli dobre uspehe.

Potem ko je naglasil pomen množičnih telesno vzgojnih manifestacij in tekme za telesno vzgojni znak kot najpomembnejših činiteljev za širjenje in razcvet našega telesno vzgojnega gibanja je govornik izvajal:

Sedmega aprila, v začetku pomladi, bo prirejen množični tek čez drn in strn, ki bo prirejen v vseh krajih naše države? Ta tek čez drn in strn naj bo prvi korak premnogih telovadcev v telesno vzgojno življenje, na drugi strani pa naj vpelje vse telovadce v najvažnejšo disciplino, ki je podlaga vse telesne vzgoje. Zaradi tega bodo morali 7. aprila plavalci zapustiti svoja kopališča, veslači svoje čolne, telovadci svoje orodje, planinci svoje izlete, šahisti svoje šahovnice in podobno, vsi, prav vsi morajo na veliki tek čez drn in strn. Glejte, prireditev, v kateri lahko tekmujejo posamezniki kakor društva in posamezni kraji, prireditev, za katero se morajo pripraviti stotisoči telovadcev, s tem, da se učijo premagovati prirodne ovire in da obenem postanejo vztrajni.

Druga velika manifestacija, drugo veliko tekmovanje, katero priredimo letos in ki bo zajelo vso našo državo, bo velik izmenski tek dne 25. maja. Ta tek, ki je bil lani prirejen na pobudo mladinskih organizacij, mora postati v naši državi tradicionalen. Z njim bo mladina iz vseh naših ljudskih republik, iz vseh zgodovinskih mest našega boja prinašala pozdrave svojemu ljubljenemu maršalu. Štafeta bo ponesla palice in pozdrave iz zgodovinskega Kruševa v Makedoniji, iz Drvarja in Bihača v Bosni, iz Podgore v Dalmaciji, iz Toplic v Srbiji, iz Žabljaka v Črni gori, iz Črnomlja v Sloveniji in iz drugih zgodovinskih mest. Tisoč in tisoč kilometrov daleč bodo tekli naši mladinci, da poneso pozdrave svojemu ljubljenemu maršalu.

Dne 23. junija bo v vsej državi dan telovadcev, to bo pregled doseženih uspehov na področju telesne vzgoje, pregled naše mladosti. Ta dan bodo vse naše vasi, šole, tovarne in telesno vzgojna društva lahko pokazale, kakšne uspehe so dosegle. Poleg skupnih nastopov bodo lahko tudi posamič pokazale, kaj sta vsak kraj ali organizacija storila za telesno vzgojo.

V letošnjem letu je treba postaviti temelje telesno vzgojnemu znaku, ki bo v končnem razvoju imel gotovo največjo vlogo pri organiziranju naše telesne vzgoje. Telesno vzgojni znak mora postati znamenje, s katerim se bo ponašal vsak mladinec, saj bo ta znak ustvarjen zato, da bo olajšal pripravo in vzgojo ne samo dobrih telovadcev, marveč tudi takih telovadcev, ki bodo svoje sposobnosti razvijali za službo v prid obrambi in izgradnji naše domovine.

Leto 1946. mora biti leto množičnih priprav za dosego znaka. Te priprave morajo izvesti vse naše šole, vsa mladina tovarniških aktivov in vasi in v prvi vrsti naša društva.

Govoreč o mednarodnih tekmah je Rato Dugonjić predvsem naglasil nove »Balkanske igre«, ki bodo letos prvič oktobra v Tirani, vrhunske tekme v posameznih disciplinah pa v Beogradu, Sofiji in Bukarešti.

Mnoga naša športna društva, je rekel Dugonjić, so že bila povabljena na gostovanja v drugih državah. - Največjo čast pomenijo med temi vabili predvidena gostovanja v Sovjetski zvezi. Za te tekme se morajo naši športniki pripraviti moralno in telesno, da bodo na športnem poprišču častno predstavljali Jugoslavijo, heroja in zmagovalca v domovinski vojni. Naši narodi so se v tej vojni naučili ceniti moč, pogum, voljo do zmage, spretnost in neustrašenost. Telesna vzgoja mora vzgajati take ljudi, take državljane. Zato ji ljudska država posveča vso pozornost. Naši telovadci in telovadkinje morajo storiti vse, da razvijejo telesno vzgojo v gibanje, ki bo pomagalo vzgajati krepke in pogumne branitelje naše domovine, neumorne in sposobne njene graditelje!

Uspeh sovjetskih drsalcev na Norveškem

Sovjetski drsalci so znova dokazali svetu, da je šport v Sovjetski zvezi na višku. Sovjetski smučarji so gotovo enakovredni norveškim, švedskim in finskim

»Izvestja« poročajo o nastopu sovjetskih drsalcev na Norveškem:

Časopis »Aftenposten« piše: »Nastop sovjetskih drsalcev na Norveškem je velika senzacija. Senzacijo je pomenil nastop Petrova, ki ima poseben slog. Zelo verjetno je, da so sovjetski drsalci, ki so prišli v Lillhammer, spretnejši od onih, katere smo videli v Trondhjemu. Petrov je bil brez dvoma najboljši tekmovalec na dolgih progah.«

Časopis »Morgenbladet« piše: — »Hedlund in Petrov sta dosegla najlepše uspehe. V začetku je kazalo, da bo Hedlund premagal sovjetskega drsalca na progah 5000 in 10.000 metrov. Medtem pa se je izkazalo, da je Petrov spretnejši. Na drugem delu proge 10.000 m, je Petrov dokazal neverjetno spretnost. — Časopis »Arbaiderbladet« ugotavlja, da »norveški drsalci niso doraslj sovjetskim«. Športni krogi prerokujejo o moštvih, ki se bodo udeležila tekem 9. in 10. februarja v Oslu.

Na tekmah v Trondhjemu je Norvežan Buberg pretekel progo 500 m v 44.2 sekunde, Norvežan Kongom je prispel na cilj drugi s časom 44.6 sekunde, medtem ko je zasedel 3. mesto Igor Ipolitov, ki je zaostal za Kongomom samo za desetinko sekunde. Sovjetski drsalec Prosin je pretekel v Lillehammeru isto progo v 43.6 sekunde.

Splošno prevladuje mišljenje, da je Petrov najhitrejši na progah 5000 in 10.000 metrov.

To poročilo o nastopu sovjetskih drsalcev na Norveškem nas prepričuje, da bodo sovjetski športniki kakor so doslej že pokazali svojo izrednost v nogometu, lahki atletiki in zdaj v drsanju, pokazali svojo nadmoč tudi v teku na smučeh. Želeti bi bilo le, da bi se sovjetski smučarji udeležili tekmovanj v Holmenkholmu na Norveškem in Vasovega teka (90 km) na Švedskem. O uspehu ne dvomimo; doslej nesporno prvenstvo Norvežanov, Švedov in Fincev bi bilo omajano. Sovjetski smučarji, o katerih menimo, da bodo na progi 50 km gotovo prednjačili, bodo prejkone pokazali novo tehniko teka, ki temelji na smotrni izrabi moči po znanstvenih izsledkih sovjetskih zavodov za telesno vzgojo, s katero bi zelo izpopolnili svoje znanje tudi naši smučarji. Nadejamo se, da nas bo vsaj prihodnjo zimo obiskal ta ali oni mojster sovjetskega športa kot vaditelj, ki bo vzgojil naše tekmovalce in jih pripravil za nastope v tujini. Z največjo pozornostjo torej pričakujemo poročila o nastopu sovjetskih smučarjev na Norveškem, Švedskem ali Finskem.

Hockey na ledu

Jugoslavija ugovarja nastopu Španije v tekmovanju za Davisov pokal

PROTEST FISAJ-a

Fizkulturna Zveza Jugoslavije (FISAJ), je poslala odboru za priredbo teniških tekmovanj za Davisov pokal v Melbourne protestno brzojavko, sledeče vsebine:

Smatramo, da Španija ne more sodelovati pri športnih tekmovanjih z demokratskimi državami. Zaradi tega protestiramo proti dovolitvi nastopa španskim igralcem in zahtevamo, da se njena prijava za tekmovanje za Davisov pokal zavrne.

Več dela in strnjenosti!

Več dejstev nam govori o tem, da naše organizacije še ni povsod prevel tak duh, da bi se strnile v tisto trdno enoto, kot bi bilo to potrebno za naloge, ki so pred nami.

Za nemalo članov naše organizacije je značilno gledanje na telesno vzgojo kot na neke vrste konjička, ki ga jahaš, kadar si pač želiš, da je kot zatočišče, v katerem »svobodno zadihaš« po vsakdanjem trdem, dolžnostnem delu v uradu ali delavnici.

Ta, tako imenovani tovariški in domači odnos je marsikdaj značilen za delo telesno vzgojne organizacije, se seveda pojavlja najprej v društvih samih. Marsikje odborniki komaj vedo, da so v odborih, ali pa ne prihajajo na sestanke. Mnogi člani pridejo danes k vadbi, jutri zopet ne; ne izpolnjujejo svojih dolžnosti, vendar bi te gotovo začudeno pogledali, če bi jim to povedal; saj so oni, kot to mislijo — prostovoljno v društvu in imajo do svoje organizacije, do svojega društva, podoben odnos kot do gostilne, v katero greš in prideš po mili volji ali pa greš drugam, če ti ne ugaja.

Najslabše pa je, kadar se kaj takega polašča tudi naših vodstev v odnosih in v delu v telesno vzgojni organizaciji.

Objavili smo n. pr. razpis tečajev za vaditelje tako v »Slovenskem poročevalcu« in v »Poletu«, s posebnim poudarkom, da naj telesno vzgojni okrožni odbori izrabijo to priliko za izgradnjo novega kadra vaditeljev, kjer so vaditelji najbolj potrebni. Prideš k odgovornemu funkcionarju, v katerega delovnem področju je to pomanjkanje največje. Kako kaj izbirate tečajnike? Na to vprašanje te začudeno pogleda: Tečaj da bo v Ljubljani? — Ne, oni niso nič slišali o tem, ti pravijo začudeno, kakor da govorimo o stvareh iz daljnih, neznanih krajev.

Pogovarjamo se z društvenim odbornikom o tekmi, ki jo mislijo igrati. To pa ne bo mogoče, ker je niso prijavili. Odbornik je na to strašno užaljen, ker ga zafrkavamo in ne dopuščamo take iniciative od spodaj.

Pravi, da se je kaj malo zanimal za okrožnice in objave glede prijavljanja tekem. Iz njegovega govorjenja vidiš, da se mu zdi popolnoma nepotrebna kaka odgovornost navzgor za njegovo delo.

S sedanjo agrarno reformo bi si društva premnogokje mogla brezplačno pridobiti zemljišča za zgraditev telesno vzgojnih naprav. Toda ni malo društev, ki se za vse pozive v tem pogledu niso zmenila, ali pa so svoje zahteve prijavila malomarno in prekasno, čeprav je šlo za stvar, ki je izrecno v njihovo korist.

Notranji organizacijski odnos nekaterih naših društev živo ponazoruje dopis nekega društva, ki nam — v obliki nekakega vabila — javlja, da bo imelo to in to nedeljo zaključek plesnih vaj s prosto zabavo.

Dosedaj za obstoj tega društva vodstvo FZS sploh ni vedelo, dobili nismo od njega na vse dopise, objave in okrožnice nobenega odgovora ali znaka, da sploh obstoja.

Tak mlahavi odnos posameznikov do društva pa more tudi med zunanjimi in osrednjimi forumi spreminjati našo organizacijo le v nerodno barko, ki nikamor ne pride, v tisto »prostovoljno gasilsko četo« iz nekdanjih časov, o kateri so včasih pripovedovali vesele zgodbe.

Ali ne predstavljamo tako neokretno in nerodno obračajočo se organizacijo včasih tudi mi? Okrožnice, dopisi in navodila društev ali pa naših nadrejenih vodstev predstavljajo kajkrat brezuspešno papirno obstreljevanje zlasti pri društvih, koder gospodarijo ljudje, ki želijo voziti po starih tirih in jim nova organizacija ne gre nič kaj v račun. Zaradi takega organizacijsko mlahavega in neodgovornega odnosa, za marsikatera društva in s tem seveda

Nadaljevanje na 2. strani.

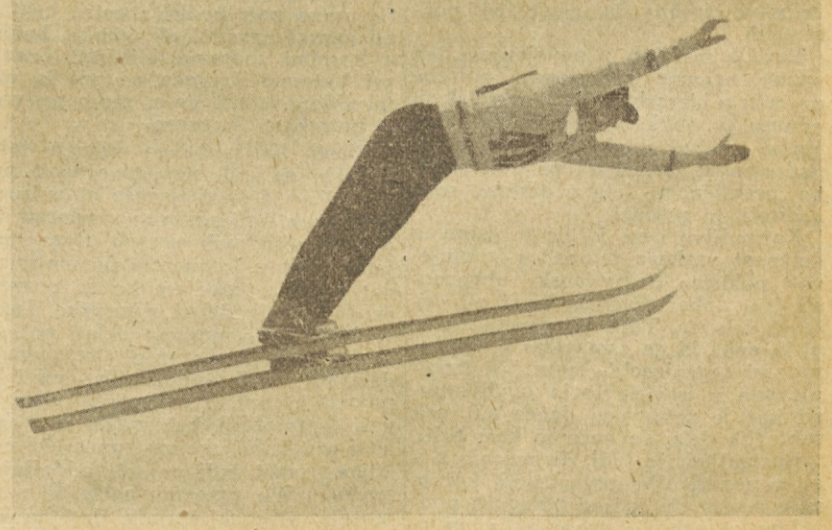

Severnjaški mojster med skokom

SEMJON BOJČENKO (SSSR)

najboljši plavalec prsnega sloga na svetu

Sovjetska zveza je v plavanju gotovo med vodilnimi državami na svetu. Vrhovi njenega plavalnega športa so tri blesteča imena: Leonid Meškov, Vitalij Ušakov in Semjon Bojčenko. Prva dva smo imeli priliko opazovati tudi v Ljubljani in smo takrat o njima dosti slišali in brali, toda manj nam je poznan med to trojico najboljši, Semjon Bojčenko.

Danes je šport tako razvit, da so sedanji svetovni rekordi — lahko se reče — že precej blizu mejam človeških zmožnosti, kar velja zlasti za plavanje, kjer je že dogodek, če se komu posreči izboljšati svetovni rekord za kako desetinko sekunde. Toda pojavil se je mož, ki je po dolgotrajnem delu in številnih poskusih »fantastične in nedosegljive« življenjske uspehe toliko slavljenih svetovnih rekorderjev, Amerikancev Higinsa, Hougha, Kasleya itd., kakor za šalo prekosil za cele sekunde. To je ruski plavalec prsnega sloga Semjon Bojčenko.

Če prebiramo življenjepise slavnih plavalcev, bomo opazili, da so v bistvu skoraj vsi enaki: »Še zelo mlad sem prišel v kopališče, tam sem skočil v bazen, opazil me je vaditej in takoj je ugotovil pri meni velike sposobnosti za ta šport. Potem sem začel vaditi in kmalu so pričeli padati svetovni rekordi.« Tako se več ali manj glasi vsak pogovor s svetovnimi plavalci. Pri nedvomno najboljšemu plavalcu sveta Bojčenku, pa življenjska pot k uspehom ni bila tako gladka. Ni se boril samo z vodnim elementom, boriti se je moral že od rane mladosti za svoj življenjski obstoj, boriti in trdo delati je moral za svoj vsakdanji kruh.

V Ukrajini, na obali reke Jugul, leži vas Marevka, v kateri se je l. 1912. rodil Semjon, sin siromašnega kmeta Bojčenka. Že prav mlad je moral opravljati težka poljska dela, a kratek čas oddiha je izkoristil za kopanje v bližnji reki. Toda nekega dne mu je tu utonil oče — stari Bojčenko namreč sploh ni znal plavati — in Semjon je bil prepuščen samemu sebi; ostale so mu samo močne roke, široka ramena ter pošten značaj. S 16. leti je zapustil svojo rodno vas in odšel v srednjo Azijo, kjer si je kot poljski delavec služil svoj vsakdanji kruh. Edino kar mu je kalilo življenje, je bilo to, da v bližini ni bilo ne reke, ne jezera, ne ribnika. Toda kmalu se je preselil v mesto Aktjubinsk, kjer je bil sprejet v tovarniško šolo. — Redke proste ure je izrabljal za to, da je hodil plavat v 3 km oddaljeno reko Ilek, samo da je potolažil svojo strast do plavanja. Leta 1932. je končal študije in je odšel v vojsko k črnomorski mornarici. Ko je prispel v Sevastopolj, se je z užitkom vrgel v morje, toda triletno »suho« življenje v Aziji se mu je poznalo; plaval je počasi, trdo in težko, ker je bil skladno razvit in mišičast (visok 1.85 m, težek 83 kg, vdihne pa nad 6 litrov zraka), se je za modrookega mladeniča začel zanimati poveljnik Gostev — odličen plavalec — in šele takrat je začel Semjon sistematično vaditi. L. 1933. je bil na prvenstvu mornarice tretji na 100 metrov prosto, toda že leto pozneje je prekosil vse tekmece. Ko so se leta 1934. zbrali v Moskvi najboljši plavalci vojske, mu je neki vaditelj svetoval, naj se posveti prsnemu slogu, kar je tudi storil in že pri naslednjih tekmah mornarice izboljšal večino rekordov v prsnem plavanju. Tu je videl nekega Moskovčana, ki je plaval metuljčka. Dva dni se je vneto učil novih gibov in že je dosegel svetovni čas na 50 metrov. Ko je odslužil rok, se je v Moskvi pod vodstvom izkušenih vaditeljev čisto posvetil plavanju. Kmalu je začel dosegati sijajne uspehe, zlasti na 100 m. Na delavski olimpiadi v Antwerpnu je plaval 1:07,9, doma pa celo 1:06,2!! Večina sveta seveda ni verjela v te rekorde in krožile so celo govorice, da njegov »butterfly« ni v skladu s pravili. Ko pa je Bojčenko l. 1937. v okviru svetovne razstave gostoval v Parizu, se je izkazalo, da ima sicer nekaj posebnosti v slogu, ki pa niso v nasprotju s pravili FINE. — Osem dni zapored je pariški »L'Auto« objavljal razprave strokovnjakov, ki so se prepirali o njegovem slogu. Slednjič je francoska zveza sestavila komisijo treh najuglednejših veščakov. Pred njihovimi očmi je Bojčenko odplaval 100 m v času 1:08,8 in komisija je izjavila, da je njegov slog v skladu s pravili. Dasi za plavalca že precej v letih, je svoje uspehe še vedno boljšal. L. 1939. je z 2:36,2 tudi na 200 m izboljšal oficielni svetovni rekord. Leta 1940. je svet zastrmel nad njegovimi uspehi 100 metrov 1:06,0 in 200 m 2:33,7, nato pa celo 2:31,2. Višek pa je dosegel leta 1941. s časi 1:05,4 na 100 m in 2:29,8 na 200 m! (To je 7,4 sek. boljše od svetovnega rekorda!)

A tudi na višku slave Semjon ni pozabil, da ga je zlasti nesrečna očetova smrt vzpodbujala, da se je s tako vnemo učil plavanja; do sedaj je že nad 30 ljudi rešil smrti v valovih.

Redko dobimo med listo svetovnih rekorderjev kmeta ali delavca. V Bojčenku je združeno oboje, kmet in delavec, obenem je dokazal, da morajo biti tudi njim odprta vrata na tekališča, plavališča, igrišča in ostale športne prostore.

★ ★ ★

V domovini nogometa

Zapiski sovjetskega vaditelja Tovarovskega

Težko najdemo v Angliji starejšega moškega, ki v svoji mladosti ni igral nogometa. Mladina, posebno dijaki, igrajo skoraj vsi. Nogomet za naraščaj in hockey na travi za naraščajnice sta v šoli sestavni del učnega načrta. Opazovali smo fante, kako z nogometnimi čevlji čez rame hitijo na igrišča in dekleta v krojih, ki so vežbala pod vodstvom svojega učitelja.

Obilica stadionov z odličnimi igrišči in veliko število nogometnih igrišč, s katerimi je posejana vsa dežela, je vzrok, da je nogomet dosegel tako zavidljivo višino. Često je 5 do 6 igrišč na istem mestu. V bližini neke postaje, na poti iz Cardiffa v London, smo opazili osem igrišč drugo poleg drugega, ločena so bila med seboj samo z 11 do 12 m širokim pasom zemlje. Na vseh igriščih so igrali pred številnimi gledalci. Igrišča so pa tudi v odličnem stanju: dobra trava, ravna površina, in bela, s kredo obeljena vrata.

Poleg običajnih igrišč, smo često opazili manjša igrišča, na katerih je igrala deca.

Posebno pažnjo posvečajo Angleži kakovosti igrišča in travi na stadionih. Na vsako poškodovano mesto takoj navozijo svežo zemljo in posejejo travo. Na največjem stadionu »Wembley«, je trava tako prepletena in gosto posejana, da skozi njo ne moreš s prstom doseči zemlje.

Na stadionih so slačilnice, ki pa so sorazmerno tesne in neudobne. Zato pa je dobro preskrbljeno s prhami in majhnimi bazeni ali kadmi v katerih se koplje lahko 6 do 10 ljudi.

Angleški nogometaši igrajo v težki obutvi, ki igralca sicer nekoliko ovira med tekom, ima pa to dobro stran — vsaj Angleži tako trdijo, da odlično varuje gležnje pred poškodbami in da dopušča ali omogoča močan udarec. Tudi žoge so težje od naših za 20 do 30 gramov. Napravljene so iz dolgih in prožnih kožic, zato je žoga zelo prožna. Naši igralci so bili prijetno presenečeni, ko so z razmeroma slabim udarcem spravili žogo z lahkoto tako daleč.

Šolska in dečja moštva redno igrajo za prvenstvo rajona, okraja, ulice ali šole. Število amaterskih moštev je zelo veliko. Pripovedovali so nam, da je neki londonski »navijač« organiziral 10 mladinskih moštev, ki redno igrajo za nagrado, ki ima po prireditelju tudi ime.

Na vprašanje kako sestavljajo profesionalna moštva, nam je mister Alison, ravnatelj delniške družbe »Arsenal« odgovoril:

Naše društvo ima, kakor tudi mnoga društva, svoje pristaše, ki nas običajno tudi denarno podpirajo. Ti nas obveščajo o mladincih, ki se v nogometu posebno izkažejo. Te mi potem preizkusimo. Če zadostijo našim pogojem, jih takoj včlanimo v naše društvo. Poleg redne vadbe čistijo tribune, zalivajo igrišče in kosijo travo. Ko dopolnijo 18. leto, podpišemo z njimi pogodbo. Vključimo jih ali v rezervno moštvo Arsenala, ali pa, če kateri še ni popolnoma zrel, odstopimo kakemu drugemu, slabšemu profesionalnemu društvu. Sedaj igra za to društvo, čeprav ga plačujemo mi. Ko pa pride čas, ga zopet prevzamemo.

Seveda pa položaj profesionalnega igralca ni prav nič zavidljiv. Vsak čas ga društvo lahko proda drugemu društvu, pa če je igralcu prav ali ne. Za profesionalce so primerni samo igralci, ki so fizično močno zgrajeni in ki imajo izvrstno tehniko. Čim se pokaže najmanjša pomanjkljivost, ga takoj izključijo iz profesionalnega društva.

Povprečna tehnična raven je pri angleških igralcih zelo visoka, višja kot pri večini naših igralcev. Videli smo 12 nogometnih tekem, toda nobenemu igralcu ne bi mogli očitati kakšno tudi najmanjšo tehnično pomanjkljivost.

Ustavljanje žoge s prsmi, z nogo in z glavo, je izvedeno s tako lahkoto in prirodnostjo, da gledalec pri tem ne opazi nobenega napora. Posebni mojstri so v nošenju žoge, čeprav se »preigravanje«« zelo redko opazi. Udarci so zelo točni, posebno pri podajanju.

Vsi igralci, brez izjeme, dobro igrajo z glavo. Odlikuje se posebno Lawton, ki neobičajno visoko skače. Gledali smo ga dvakrat v borbi s škotskim vratarjem, ki je po postavi ravno tak kot on. Čeprav je žoga letela nad stegnjenimi rokami vratarja, jo je Lawton dosegel z glavo in jo poslal v mrežo.

Angleži dobro odvzemajo žogo in dobro igrajo s telesom. Čestokrat odvzamejo žogo nasprotniku med padcem. Med tem ko padajo že oddajo žogo soigralcu.

Prekašali pa smo jih v telesni pripravljenosti, taktiki in volji do zmage.

Vsa angleška moštva igrajo W-sistem. Vendar pa se ta sistem, rojen na Angleškem, ni posebno razvil. Igra našega nasprotnika (Dinama) pa tudi drugih moštev se odraža po svoji enoličnosti.

Taktika našega moštva temelji sicer na isti osnovi, a je mnogo bolj sveža. Bogatejša je na inačicah, ki modernizirajo ves sistem. To je velika zasluga sovjetskih vaditeljev, ki stalno iniciativno delajo na zboljšanju tega sistema.

Prihod Dinamovcev bo vsekakor dovedel Angleže do gotovih zaključkov. O tem smo brali v angleških listih že ko smo bili v Angliji. Če bomo počivali sedaj na lavorikah, lahko prihodnje leto doživimo neprijetna presenečenja. Ne smemo pozabiti, da bodo nogometaši iz katere koli dežele igrali proti nam z večjo energijo in športno »zlobo« kot običajno.

Izvojevali smo si v nogometu trajen položaj. Napeti bomo morali vse svoje sile, da ga bomo obdržali in to je gotovo težje kakor pa si je bilo priboriti zmago.

★ ★ ★

Pomladanski tek čez drn in strn 1946

Dne 7. aprila t. l. bodo po vseh krajih FLRJ prirejeni teki čez drn in strn, nazvani: »Pomladanski tek čez drn in strn 1946«.

Velika manifestacija množičnosti in moči našega mladega telesno vzgojnega gibanja bo pričetek letošnje sezone, ko se bo na stotisoče delovnih ljudi, zlasti mladine, s telesno vzgojo še bolj usposobilo za povečanje naporov pri vseljudskih nalogah za obnovo domovine, za obrambo pridobitev narodno osvobodilnega boja, za utrditev naše ljudske republike.

»POMLADANSKI TEK«

bo izraz radosti in veselja svobodnih ljudi v svobodni domovini, naši novi skupnosti, ki porojena v težkih in slavnih bojih za osvobojenje in boljše življenje naših narodov, omogoča vsestranski in svobodni razvoj svojih državljanov.

Mladina vseh naših vasi, mest, tovarn, podjetij in šol, delovni ljudje naše domovine — vsi množično na letošnji »Pomladanski tek«.

Z najširšim sodelovanjem na »Pomladanskem teku« učvrstimo in razširimo naše telesno vzgojne aktive po vaseh in tovarnah, naša telesno vzgojna društva in organizacije!

S tekmovanjem v »Pomladanskem teku« razvijajmo in krepimo svoje ustvarjalne sposobnosti, da bomo lahko izpolnili naloge, h katerim nas kliče naša domovina in naš dragi maršal Tito!

V Beogradu dne 7. februarja 1946.

Osrednji odbor USAOJ-a
Glavni odbor JSRNJ
Osrednji odbor Fizkulturne zveze Jugoslavije.

Pismo iz Zagreba

Zagrebški šport v preteklem letu

Motoristi so bili zelo aktivni. Po osvobojenju je AD Metalac (kjer so v glavnem zbrani vsi zagrebški motoristi), takoj začel s prireditvami. Veliki motoristični stadion Miramare je bil po nacističnem zlomu neuporabljiv za vožnjo, tako da so se motoristi odločili za hitrostna tekmovanja na odprtih cestah. Potem so prišla na vrsto tekmovanja po zagrebških strmih ulicah. Sezono so končali na novi progi bivšega sokolskega stadiona v Maksimiru, katero so sami motoristi z udarniškim delom uredili. Znani zagrebški motorist Babić s svojim športnim motorjem JAP 500 ccm je na vseh tekmovanjih ostal nepremagan, toda za petami sta mu vedno bila mladi Metz ter Šildhabel. Odlični so bili tudi na vseh tekmovanjih naslednji: Šnjarič (do 125 ccm), brata Jakšiča (250—500 ccm) ter Stipetić in Zemljak na motorjih s prikolico.

Kolesarstvo se je v Zagrebu po osvobojenju kljub vsem težavam in pomanjkanju, začelo neverjetno naglo razširjati. O množičnosti ne moremo govoriti, ker primanjkuje gum. Znana dirka Trst—Varna je pokazala, da zagrebški kolesarji upravičeno slove za najboljše na Balkanu. Število delujočih kolesarjev je več kot zadovoljivo, razdeljeni so med štiri glavna društva Dinamo, Jedinstvo, Metalac in Tekstilac. V letu 1945. so kolesarji postregli gledalcem s pestrim sporedom, med ostalimi cestnimi dirkami tudi z gorskimi prvenstvi, handicap vožnjami, s hitrostno dirko po zagrebških ulicah in z vožnjo na dirkalni progi. Občuti se pa pomanjkanje primernega igrišča s progo za kolesarje in motoriste, kjer bi mogla biti tekmovanja. Med zagrebškimi kolesarji so znani Poredski (zmagovalec na dirki Trst—Varna), Rebrović (prvak Hrvatske), Šolman (prvak Dinama ter zmagovalec na mnogih dirkah v l. 1945.), Pokupec, Horvatek, Bat, Čelesnik, Šoštarko, Zrinjski (mladinski prvak Hrvatske), Horvatić in drugi.

Rokomet je v Zagrebu znan šport. Po osvobojenju je bilo ustanovljenih osem moštev, med katerimi sta najmočnejša Metalac ter Dinamo. Bilo je dosti rokometnih tekmovanj, med drugimi državno prvenstvo (zmagovalec Metalac), pokalna tekmovanja zagrebških moštev, tekmovanja med univerzami, prvenstvo srednjih šol, prvenstvo četrti itd. Dobri igralci so: Kralj, Prosoli, Širić, Derniković, Horvat II., Leskovar, Lasić, Dolenec, Horvat I., Marold, Wolfer.

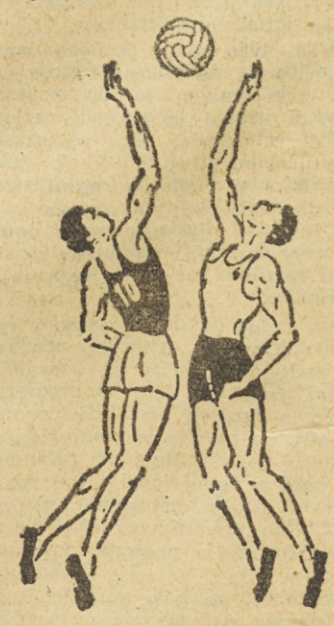

Košarka je nov šport. Edino moštvo v Zagrebu FD Slavija, je zelo delavno, toda nekaj desetin igralcev še ne pomeni množičnosti. V krasni dvorani Visoke šole za telesno vzgojo imajo igralci košarke priložnost za zimske vaje, da bodo poleti lahko navdušili množico. Med igralci je Birtić, dr. Kovačević, Arapović, Milojković, Marčelja, Delić, Šafar, Vuković, kateri so na tekmah z moštvi Reke, Zadra, Beograda, Armije častno zastopali barve glavnega mesta federalne republike Hrvatske.

Odbojko veliko igrajo v Zagrebu. Sicer verificiranih moštev razen Akademičarja in Vatrogasca ni, toda pri vsakem društvu, katero ima primerno igrišče, že igrajo odbojko množično. Na prvenstvu Zagreba, Hrvatske in Jugoslavije za leto 1945., je bilo moštvo FD Akademičar najboljše.

Ivan Snoj

Pregled nastopov sovjetskih moštev v inozemstvu

Država	Število tekem	Zmage	Neodločeno	Porazi	Razmerje doseženih in prejetih golov	Prvi polčas	Drugi polčas	Društvo
Anglija	4	2	2	0	19 : 9	7 : 6	12 : 3	Dinamo (Moskva)
Jugoslavija	4	3	1	0	11 : 6	8 : 4	3 : 2	CDKA (Moskva)
Bolgarija	4	4	0	0	21 : 4	10 : 2	11 : 2	Torpedo (Moskva)
Romunija	3	3	0	0	17 : 6	5 : 3	12 : 3	Dinamo (Tiflis)
Skupaj	15	12	3	0	68 : 25	30 : 15	38 : 10	

---

vsa organizacija, ne morejo doseči svojega cilja, vsaj ne v zaželenem obsegu: taka društva so prava sračja gnezda, v katerih najdeš vse od plesov, zabave pa do filmov, samo telesne vzgoje ne, ker jim telovadne priprave trohne in rjave po podstrešjih.

Seveda nimamo z navajanjem teh napak namena prikazovati potrebe po nekem hierarhičnem, birokratskem odnosu (v obliki nepotrebnega pisarjenja) bodisi med podrejenimi in nadrejenimi forumi ali pa v strokovno praktičnem delu v odnosu med vaditelji in gojenci.

Razumljivo nam je, da je osnovna dolžnost vsakega telovadca izpolnjevati poklicne državljanske obveznosti, biti dober delavec, kmet ali duševni delavec. Toda obveznosti, sklepi in delo, ki ga zastavimo v telesno vzgojni organizaciji, mora biti izpolnjevano z isto zavestjo odgovornosti kot je zahtevana danes na vseh sektorjih dela, če hočemo kam priti.

Razumljivo je tudi, da morajo zlasti v prostovoljni organizaciji kot je naša, nadrejeni forumi potegniti podrejene za seboj s svojo aktivnostjo, s pomočjo in zanimanjem, ki ga izkazujejo njim in da morajo vaditelji s svojim načinom dela in s svojo živahnostjo, iznajdljivostjo v delu pritegniti gojence.

Toda ravno tako smatramo za potrebno, da - če drugače ne gre - z energičnejšimi ukrepi spravimo stvar na pravo pot: bodisi z ostro kritiko od zgoraj navzdol ali narobe, bodisi s kaznimi moramo strezniti onega, pri katerem drugače ne gre in mu tako dopovedati, da se mora podvreči potrebam skupnosti.

Zlasti bo potrebno udariti tam, kjer bi se duh neodgovornosti pojavljal ne le znotraj naše organizacije, ampak tudi navzven v odnosu do ostalih narodovih potreb. Razna pijančevanja z izgovorom na materialne potrebe, medtem ko se povsod drugod skuša delati udarniško, izgovarjanje, da moramo delati počasi, zahteve po plačevanju strokovnega dela, po raznih ugodnostih - vsi taki pojavi, ki se jih še vedno najde v naši organizaciji, kažejo, da se z duhom organizacijske nestrpnosti in neodgovornosti tudi najbolj oddaljujemo od naših osnovnih nalog, ki nam morejo v očeh naroda dati pravo vrednost in upravičenost obstoja.

Vojan Rus

KRONIKA

Turnir v namiznem tenisu TD Olimp v Celju

Najagilnejše društvo celjskega okrožja TD Olimp, je v soboto in nedeljo po dolgem odmoru priredilo velik turnir, ki je bil doslej največji te vrste po osvoboditvi, saj je na njem sodelovalo nad 60 igralcev iz Ljubljane, Kranja, Maribora, Trbovelj in Celja. Prireditelj je za zmagovalce razpisal 4 pokale in osem plaket, prvi trije iz vsake skupine pa so prejeli še lično diplomo. Turnir je bil v dvorani TD Olimpa — v Gaberju. Žal, da niso bile pripravljene za tak turnir primerne mrežice. Temu vprašanju bo potrebno posvetiti veliko pažnjo, tako da bodo odslej tehnične naprave popolnoma pravilne, da ne bi to vplivalo na potek iger. Nekoliko je motilo tekmovanje tudi popoldansko sonce, ki je oviralo igranje izločilnih iger. Vsekakor pa je treba priznati dobro voljo in dobro priredbo vsega turnirja.

Turnir se je pričel v soboto zvečer ob 19. uri, s sodelovanjem 16 moštev in sicer TD Maribora, Železničarja (Mrb.), Železničarja (Lj.), Udarnika, Borca, Svobode, Krima, Rudarja (Trbovlje) Celja, Olimpa ter KNOJ-a. V drugem kolu je zmagal Krim nad Udarnikom II. KNOJ nad Borcem II., Udarnik I. nad Borcem I. in Olimp nad Železničarjem I. (Lj.)! KNOJ je nato premagal Krim 3:1, Udarnik pa Olimp 3:2. Finalna igra, ki se je odigrala okoli polnoči, se je končala z zmago Udarnika 3:1. Končni uspeh tekmovanja moštev je bil: **1. Udarnik (Lazar-Kamenšek); 2. KNOJ (Božič-Bradeško); 3. Olimp (Čoh-Rebevšak); 4. Krim (Gabrovšek-Strojnik).** S tem si je Udarnik osvojil lep prehodni pokal za leto 1946.

V nedeljo dopoldne so po 8. uri pričeli igrati naraščajniki. Prijavilo se jih je 32, kar je doslej v Sloveniji največje število in obenem dokaz, da se širi ta panoga med našo mladino. Glavno besedo so imeli Kranjčani, katerim se pozna skoraj vsakodnevna vaja. Vrstni red naraščajnikov je bil:

1. Ahačič I., Storžič; 2. Podobnik S., Svoboda-Lj.; 3. Novak, Storžič; 4. Modrijan Jože, Storžič.

Nepričakovan je zlasti uspeh Novaka in deloma neuspeh Modrijana. Sledile so igre žensk. Deset jih je nastopilo iz Ljubljane, Maribora, Kranja in Celja. Med štiri najboljše so prišle Urbarjeva z zmago nad Deržkovo z 2:0, Žubaličeva nad Močnikovo z 2:1, Bedenkova nad Rihtarjevo z 2:1 ter Strojnikova nad Zorkovo z 2:0. Urbarjeva je premagala Žubaličevo z 2:0, Strojnikova pa Bedenkovo z 2:0. V finalu pa je zmagala Urbarjeva nad Strojnikovo z 2:0. Izgleda, da Urbarjeva trenutno nima resne nasprotnice, čeprav nekatere najboljše kot Mesarjeva, Bedenkova in Aljančičeva ne nastopajo. Uspeh tekmovanja žensk je bil:

1. Urbar Nada, Storžič; 2. Strojnik Cirila, Krim; 3. Žubalic Angelca, Edinost-Lj.; 4. Bedenk Tanja, Storžič.

Proti poldnevu se je pričelo tekmovanje v glavni skupini posameznikov. Prijavljencev je bilo 46. Od znanih igralcev so manjkali le: Gabrovšek (zbolel), Strumbl, Koch in Medved, sicer so nastopili vsi najboljši igralci v Sloveniji. Kmalu se je pokazalo, kdo redno vadi in kdo igra brez vaje samo s pridobljeno veščino. Po treh kolih so se med najboljšo osmerico prerili Bradeško-Kovač 2:0, Rebevšek-Dular 2:1, Krečič-Žiža 2:1, Bogataj-Petan 2:0, Božič-Podobnik 2:1, Čoh-Recek 2:0!, Lazar-Strojnik 2:1 (igra, ki je šele na koncu tretjega seta izločila zmagovalca) in Ahačič-Kamenšek 2:0! Četvorico so tvorili: Bradeško-Rebevšek 2:0, Bogataj-Krečič 2:1 (Bogataj je v tej igri pokazal serijo najlepših in neubranljivih backhandov), Čoh-Božič 2:0 in Lazar-Ahačič 2:0. Polfinale: Bogataj-Bradeško 2:0 in Lazar-Čoh 2:0. Finale: Lazar-Bogataj 2:0. Fin. igra ni bila posebno učinkovita, ker niti Lazar, še manj pa Bogataj, nista zaigrala kot v prejšnjih igrah. Posebno slabo je igral Bradeško, ki že dalj časa kaže znake nazadovanja.

Uspeh tekmovanja posameznikov je bil:

1. Lazar Milan, Udarnik (Lj.), 2. Bogataj Dušan, Železničar (Lj.), 3. Čoh Jože, Olimp, Celje, 4. Bradeško Stane, KNOJ-Lj.

Zadnji dve disciplini sta bili še: dvojice ter mešane dvojice. V prvi skupini je igralo 15 parov, od katerih so se med prve štiri razvrstili sledeči:

1. Lazar-Kamenšek, 2. Bradeško-Božič, 3. Krečič-Scagnetti, 4. Strojnik A.-Podobnik.

Od 8 mešanih parov pa so se razvrstili:

1. Urbarjeva-Božič M., 2. Žubaličeva-Lazar, 3. Rihtarjeva-Čoh, 4. Pogačarjeva-Podobnik.

Ob 17.30 je bilo tekmovanje zaključeno, nakar so bile razdeljene nagrade. Upamo, da je s tem turnirjem zopet pričela sezona, ker so pred durmi nova tekmovanja in sicer v Ljubljani in v Mariboru, ter prvenstvo Slovenije v Ljubljani.

Krečič Dušan

Smučarske tekme v Kropi

Osvobodilna borba je tudi kroparske športne vrste močno razredčila. Junaki-smučarji: Vidic Janez, Pogačnik Franc, Staroverski Tine, Ažman Blaž, Kordež Ivan, Kavčič Filip in drugi so dali življenje za svobodo. Na njihovo mesto so sedaj stopile nove, mlajše moči, ki skušajo delo svojih vzornikov nadaljevati.

Na smučarskih tekmah, ki so bile dne 2. in 3. februarja v Kropi, se je prvikrat pojavila deca. Človek bi rekel, da so šele komaj shodili, tako majčkeni so še, pa so že takšni mojstri na smučeh.

V **teku** se je posebno izkazal Šolar Gregor, takoj za njim je bil Gašperšič Boštjan in Dermota Lovrenc. Prvi v smuku je bil Praprotnik Branko, pa tudi drugi so mu bili takoj za petami. Celo **skakati** se niso zbali. Sicer so bili skoki kratki, od 4 m do 12 m, sicer pa so bili tudi »možje« majhni. Prvo mesto je dosegel Urh Zupan, drugo Gašperšič Egi, tretje pa Škriba Slavko.

Med starejšo deco so vodili: Dermota Marjan, Gašperšič Janez, Hafner Damjan, Lazar Tonček, Srečko Pavel.

Posebno pozornost številnih gledalcev so vzbujali **naraščajniki**. V teku so bili najboljši: Kordež Gašper, Kordež Albin in Kržišnik Ivo; v smuku pa Gašperšič Marjan, Lazar Tomo in Hafner Franc. Skakalo je 6 naraščajnikov, od katerih so dosegli najboljše uspehe: Hafner Franc (24, 24, 25), Gašperšič Marjan (25, 25, 25 p.) in Resman Andrej (20, 17 in 17).

Čeprav je bilo brez poskusnih skokov skupno 35 skokov in če vrh tega še upoštevamo, da nihče od tekmovalcev še ni tekmoval in da za vadbo ni bilo dosti časa — saj še ni 14 dni odkar je sneg — so padli samo trije. Zato gre v prvi vrsti hvala odlično zgrajeni skakalnici, ki pri dobrem snegu omogoča skoke do 35 metrov. Kljub južnemu snegu je bil dosežen najdaljši skok 28 m, ki ga je izven tekmovanja dosegel Rudi Finžgar, bivši jugoslovanski državni prvak.

Po tekmovanju je predsednik tr-škega ljudskega odbora čestital zmagovalcem in jim izročil darila: smučarska stremena »Lato« in »Stric«, ki jih je v ta namen poklonila kovinarska zadruga »Plamen« in smučke, darilo športne zadruge »Elan«, ter knjige, dar ZMS.

Tako je poteklo prvo svobodno smučarsko tekmovanje v Kropi. Pripomniti je le to, da je bilo premalo tekmovalcev od drugod. Samo s porušenega Jamnika so se nekateri fantje udeležili tekem in se pomerili s Kroparji.

FILMSKO PODJETJE FLRJ

prikazuje te dni po vseh kinih v Sloveniji, med drugim sporedom tudi film

O I. ZLETU FIZKULTURNE ZVEZE SLOVENIJE V LJUBLJANI in film

o množičnem teku čez drn in strn v Ljubljani

Smučarske tekme v Planici

TD Rateče-Planica je priredilo v nedeljo 3. t. m. svojo prvo smučarsko tekmo v teku in v skokih. Uspeh te tekme je zadovoljiv, če upoštevamo, da tekmovalci še niso dovolj vadili in da primanjkuje smuči in opreme. Priredba, ki je slonela na ramenih samih domačih še malo izvežbanih tovarišev, je bila zadovoljiva. — Uspehi tekmovanja so bili: **Tek članov na 8 km:** 1. Rožič Andrej (44:23); 2. Makovec Jože (46:03). — Kot gostje so tekmovali še trije tovariši iz Jesenic: Pogačnik Anton (38:15); Razinger Anton (39:13); Pogačnik Zdravko (46:36).

Tek naraščaja na 3 km: Petrič Vladko (24:35); Mlinar Alojzij (25:04).

Tek naraščaja na 1 km (od 10 do 14 let): Cuznar Jakob (4:24).

Tek naraščaja na 1 km (do 10 let): Jalen Janez (13:48).

Tek naraščajnic na 1 km: Oman Jožica (10:56).

Popoldne so tekmovali v skokih na 25 metrski skakalnici. Med člani je zmagal Kavalar Vinko (21 m, 21 m) s 160 točkami pred Petričem Janezom (17 m, 20 m) s 137.5 točkami. — Med naraščajniki je zmagal Mežik Jože (15 m, 17 m) s 109 točkami.

V kombinaciji je bil med člani prvi Makovec Jože s 378.2 točkami, med naraščajniki pa Mlinar Alojz s 188.6 točkami.

TD Rateče-Planica obvešča vse skakalce, da bo v kratkem uporabna 60 m skakalnica in da bodo vadbe vsak dan.

Smučarske teme v Guštanju

Dne 3. februarja so bile v Guštanju smučarske tekme. Udeležilo se jih je okoli 50 članov, naraščaja in dece. Deca v I. skupini je tekmovala na 1 km. Uspeh tekmovanja je bil: 1. Rebernik Jožef 4:12; 2. Jamšek Maks 4:26; 3. Trbovc Ernst 4:42. — Ostali oddelki, t. j. II. skupina dece, naraščaj in člani pa so nastopili pri koči. Vse skupine so tekmovale na isti progi. V smuku dolgo 1500 m z višinsko razliko 300 m. Med člani so dosegli najboljše uspehe: 1. Štefič Andrej v času 2:00; 2. Dolinšek Maks 2:15; 3. Leš Oto 2:16.

Naraščaj: 1. Dretnik Dušan 2:33; 2. Kotnik Beno 2:43; 3. Steharnik Anton 2:47.

Deca od 10 do 14 let: 1. Kamnik Emil 2:38; 2. Vinkler Alojz 2:56; 3. Kotnik Stanko 3:09.

Popoldne so najboljši tekmovalci tekmovali v smuških likih, na progi dolgi kakih 400 m z višinsko razliko 120 m. Vsak je presmučal progo dvakrat.

Člani: 1. Dolinšek Maks v času 1:38.8; 2. Štefič Andrej 1:50.5; 3. Leš Oto 1:51.8.

Naraščaj: 1. Kotnik Beno 2:00.9; 2. Godec Anton 2:19.3.

Deca: 1. Kamnik Emil 2:08.3.

Po upoštevanju obeh tekmovanj je bil uspeh v alpski kombinaciji tale: 1. Dolinšek Maks 188.89 točkami; 2. Štefič Andrej 188.50; 3. Leš Oto 175.40 točkami.

Naraščaj: 1. Kotnik Beno z 195; 2. Godec Anton z 183 točkami.

Deca: 1. Kamnik Emil z 200 točkami.

Šport v Slov. Primorju

Tekme za pokal »Pino Coverlizza«

Za tekmovanje »Pino Coverlizza«, tragično preminulega športnika, ki se bo pričelo v nedeljo, se je prijavilo 14 društev. V navzočnosti zastopnikov prijavljenih društev, je bil odobren z malimi spremembami pravilnik tekmovanja, nakar so z žrebanjem določili vrstni red tekem.

Tekmovanje bo izvedeno v dveh skupinah. Zmagovalni enajstorici vsake skupine bosta odigrali finalne tekme in zmagovalec dobi v trajno last pokal, ki ga bo podarila zveza.

Prvo skupino tvorijo: Primorje P. K. - Tov. Strojev, Rinaldi, Čebulec, Dugulin, Montebello, Pisoni.

Drugo skupino pa tvorijo: Servolana, Opčine, Rocol, Rojanese, Kačun, Gazlini in Nabrežina.

I. smučarski izlet v Postojni

20. januarja je bilo v Postojni že v dopoldanskih urah zelo živahno. Mladinci in mladinke so si pripravljali opremo za izlet. Takoj po kosilu so se pričeli zbirati mladi srednješolski smučarji in smučarke pred gimnazijo. Bilo jih je precejšnje število in vsi so bili dobro opremljeni. Istočasno je tudi ostala mladina iz Postojne, večinoma delavci in vajenci, veselo prihajala na določeno zbirališče.

Ob 13. uri je vesela družba zapustila mesto in se podala proti »Ravberkomandi«. Smučarje so spremljale sanke s konji, na katerih je mladinec s harmoniko zabaval razigrane tovariše.

Ko je skupina smučarjev dospela na določeno mesto, so najboljši takoj pokazali svojo spretnost na snegu. Sledili so jim tudi ostali smučarji in na obrazu vseh je žarelo veliko navdušenje za ta lepi in zabavni šport. Vse to je trajalo do mraka, nakar so se vsi skupaj, nekoliko utrujeni, vendar zelo zadovoljni, vrnili domov.

★ ★ ★

Pripombe k vadbi teka na smučeh

6. Kako se naj tekmovalec obleče?

Tudi obleka je velikega pomena pri tekmovanju; veliko je vedno povsod spraševanja pred tekmo ali naj vozim v samj srajci, ali naj oblečem sveater, ali naj vozim z rokavicami itd. itd. Težko je zopet postaviti kakšna pravila; ta se mnogo znoji, onega zopet rado mrazi itd., najbolje je, da vsak sam sebe nadzira pri eni tekmi, pri drugi bo pa že vedel česa mu je treba in kako naj se obleče; veliko je odvisno od temperature, za sebe vem, da vozim skoraj pri vsaki temperaturi enako oblečen: flanelasta srajca, preko volnen jopič, vedno volnene rokavice, v kratkih hlačah z naramnicami, okoli glave nekak trak, da zadržuje pot in varuje uhlje v primeru hudega mraza; pravim pa, da tako pri vsaki temperaturi, le kadar je izredno mraz (—20° do —30° C) oblečem še volnene kopalne hlačke! To za navadne tekme, a drugače za gorske.

7. Nekaj važnih nasvetov.

Smuči naj ne bodo prelahke in preozke, a dolge do 225 cm, palice ne predolge in pretežke, vezava naj bo po možnosti tekmovalna, t. j. da ima samo okovje, tako da prime čevelj samo spredaj, da ni potreba nič stremen in zadnjih jermenov, čevlji naj bodo po možnosti zelo lahki samo spredaj močnejši. Zelo težko je tekmovati v težkih turistovskih čevljih, vse mora biti kolikor mogoče prožno, noga ne sme biti preveč vezana na smuči: le tako je možno napredovati v tekmovalni tehniki! Vsak naraščajnik naj pazi, ko prične voziti, da se kolikor toliko seznani takoj z raznimi načini vožnje; zato je priporočati, da se že prej bavi s teorijo tehnike vožnje, da jo zna praktično takoj uporabljati.

Predpogoj vsakega tekmovalca pa je, da je gotov v terenu, da zna držati ravnotežje, da se mu ni treba bati vsakega jarka ali drevesa, sploh, da se zna dobro umikati raznim naravnim oviram. Zato priporočam vsakemu naraščajniku, da naj se vežba najprej v navadni vožnji: ko obvlada osnovne like, potem naj prične s tekmovalno tehniko! O teoretičnem razpravljanju o posameznih vrstah tekmovalnega koraka, pa dobite dosti gradiva v smuški literaturi!

8. O mažah

Tudi glede mazanja smuk je veliko mnenj pred vsako tekmo; da bi pa postali naši tekmovalci spretnejši, jim pa priporočam, da se spoznajo z vsemi mažami, da potem vedno eno in isto znamko uporabljajo. Uporabljamo večinoma norveške maže, ker imajo Norvežani gotovo največjo vajo v mazanju; potrebno pa je nadalje, da pozna vsak tekmovalec vse različne vrste snega, a to pridobi le, če pri vadbah dobro pazi, kako je mazal za ta, kako za oni sneg; nadalje je važno, da noben tekmovalec ne vadi nikdar, ne da bi namazal za vsako vajo znova svojih smuči; le na ta način je možno po dolgotrajni praksi postati gotov v vsakem snegu. Pa tudi način mazanja je silno važen, kar se pa tudi pridobi z dolgo vajo. Pri tem se pa ne smemo ozirati na roke, marsikaj se mora pretrpeti potem je uspeh šele gotov.

Bervar Stane

★ ★ ★

ISPOMINU EVGENA BETETTA

»Ljubil in spoštoval sem življenje...

Dne 11. februarja 1945 je prenehal biti mož, ki je bil zapisan v dachauskih spiskih kot »Schutzhäftling Jugoslave No. 66.809«. Bil je to Evgen Betetto, izklesan mož in srce športne družine nekdanje »Ilirije«. Uprl se je zločinskemu početju okupatorja, deloval je vneto in neustrašeno v Osvobodilni fronti, zaprli so ga in odvedli v Dachau, kjer je postal žrtev koncentracijskega taborišča.

Z mučeniško smrtjo Evgena Betetta je nastala med nami huda vrzel. Ni bilo pred njim človeka, ki bi znal tako kakor on graditi in voditi športno družino z desetimi odseki; ki bi bil tako uspešno sodeloval pri osrednjih organizacijah; ki bi v eni sami osebi združeval organizatorja z razgledanostjo na vseh področjih športa. Bil je nenavadno miren in stvaren, hkrati pa nenavadno delaven. Srečujemo ga že v vrstah prvih idealistov, ki so pred tridesetimi leti orali našo ledino. Kasneje je pomagal ustvarjati in vzdrževati prvo sodobno plavališče v Ljubljani (kopališče »Ilirije«), sodeloval je pri organizaciji planiških smučarskih domov, prevzel je nase velik del skrbi za društveno drsališče in za druge naprave.

Sam se je udejstvoval v mladih letih v nogometni enajstorici nekdanje »Ilirije«, vrsto let pa je nastopal tudi kot mojster na drsalnih tekmah. Pozneje se je posvetil organizaciji športa in vzgoji naraščaja. Skrbel je za dobre vaditelje, uredil je društveno delo, sodil tekme, učil in pisal. Bil je med redkimi, ki so se živo zavedali potrebe po športnem tisku. Ko je v Ljubljani izhajal tednik »Sport«, mu je bil Evgen Betetto nekaj časa sam urednik, in ko si je našel namestnika, je dostikrat napisal večino gradiva sam. Pri vsem tem mu ni bilo za vidna mesta v javnem življenju.

Bil je iskreno navezan na »Ilirijo«, ki mu je pomenila zvesto in prikupno tovarišijo iz mladih let, hkrati pa mu je bila izhodišče dela v prid celokupnega športnega gibanja med Slovenci. Ko smo začeli l. 1931. na Iliriji z množičnimi tečaji

za neplavalce in za reševanje iz vode, nas je marsikdo omalovaževal kot idealiste, v Evgenu Betettu pa smo dobili vso oporo in podporo. Živo se je zavedal, da je množičnost pogoj za splošno koristno in za kakovostno delo. Bil je mož, s katerim je bil posvet vselej zlata vreden. Brzdal je neplodno fantazijo, vse je motril s stališča stvarnosti. Njegova razgledanost, njegova srčna kultura in njegov slovenski ponos so se uveljavili tudi v vojni, ko je bilo treba čuvati naš šport, da se ne bi omadeževal s sodelovanjem z okupatorjem. Takrat je izrekel Evgen Betetto svoj možati: »Ne!«

Ni mu bilo usojeno učakati novega časa. S svojim športnim tovarišem, predsednikom »Ilirije« dr. Stankom Lapajnetom in z deseterimi člani raznih Ilirijinih odsekov (samo iz plavalnega jih je padlo v osvobodilni vojni štirinajst!) mu je bila usojena slava mučeništva. Zapustil je prebolečo vrzel v družini, vrzel v slovenskem gospodarskem življenju in med nami.

Pred menoj ležijo Betettovi zapiski, spomin na noč, ko se je v ljubljanskih zaporih poslavljal od domovine. Trenutno je sam s seboj obračunal, upajoč, da se vrne, računajoč pa tudi z možnostjo, da ga ne bo nazaj:

»Posle pri SK Iliriji sem pismeno predal že pred dnevi... Seveda je tudi možno, da se ne vrnem več — toliko jih je pogubila vojna in končno, lepši del mojega življenja je itak že toliko ko za menoj. Res, da je premišljevanje v tako smer grda nehvaležnost, ako pomislim na vse, ki me imajo prisrčno radi in bi me pogrešali. Spominjam se, kako se je tisto noč — bila je svetla noč, polna lunine svetlobe — odvijal pred mojimi očmi film mojega življenja. Živo so vstajali pred menoj vsi, ki so mi ljubi. Vpraševal sem se, kakšno je bilo to moje življenje? Predvsem je bilo izpolnjeno do kraja z delom, za družino, za poklic, za šport. Za samega sebe mi je preostajalo zelo malo časa, zlasti v prvih letih, ko sem bil preko pametne mere zaposlen z nogometno organizacijo, domačo in državno. Želel sem biti koristen za splošnost, ne samo za družino in poklic. V svojem bližnjem sem rajši videl dobre kakor slabe lastnosti, rajši sem dajal, ko jemal in mislim, da hote nisem storil nikomur zlega. Ljubil in spoštoval sem življenje, ki sem ga užival, kolikor mi je bilo dano, s čistim srcem in brez predsodkov. Hvaležen sem življenju za vsako uro lepote in sreče, obenem pa sem tudi hvaležen vsem, ki so me spremljali z ljubeznijo, prijateljstvom ali simpatijami.«

O svojih prvih vtisih v Dachau-u pa je zapisal: »Postal sem ‚Schutzhäftling Jugoslave No. 66.809'. Za koliko časa? Kaj naglo smo se prepričali, da je z internacijo vsakomur storjeno neizmerno zlo. Ničvredni smo, če bomo to pozabili...«

Ko se ob prvi obletnici smrti Evgena Betetta spominjamo njegove osebnosti in njegovega dela, je naša dolžnost, da se z delom po njegovem zgledu oddolžimo njegovemu spominu.

GLAS Z GORA

Boris Režek:

Gore in ljudje

Okoliščine nenehno ponavljajoče se nevarnosti povzročajo trajno napetost živčevja. Ni se treba zavestno podajati v tveganja, kajti posameznik različno dojema stopnjo nevarnosti in tudi tam, kjer je objektivno le neznatna, morejo nastati enake emocije, kakor jih povzroča objektivno znatna nevarnost. Vsak gornik je zajet v izžarevanju, kakor nastajajo v spajanju sestavin, ki so posebnost gorske prirode. Vedrina neba, pesem vetrov in stopnjevanje barv od najzbledelejših odtenkov do čistega žarenja. Mračni oblaki in igra megel, vzhodi sonca in zahodi, opoldanska tišina v gostih sencah. Noči zvezd in viharjev. Zima z meteži in plazovi. Menjava letnih časov z nepreglednim stopnjevanjem nastrojenj v soncu in neurjih. Vemo kako vpliva tema podzemlja in somrak gozdov, kakšno radost vzbuja iz megel vstajajoče sonce. Tako smo podvrženi slehernemu utripu in vsa naša razpoloženja nastajajo s presnavljanjem teh sestavin. V vseh pa se ne vrši enako, različna je dojemljivost ljudi, pa tudi rezonanca — ista melodija vse drugače zveni na stradivarki kakor pa na navadnih goslih.

Gorništvo ne ustvarja posebnih ljudi, temveč nastajajo značaji iz vrojenih osnov vsakega posameznika. Nagibi in nameni gorništva nikakor ne morejo biti istovetni. Različnost dojemanja prehaja v zavest po stopnjah zbližanja z gorami. Kdor sam obdeluje zemljo jo vse drugače spoznava kakor oni, ki mu je v radost le njeno dajanje! Gorništvo torej ne more biti izvor nekega določenega nazora, ki bi podrejal dejavnost svojega področja kakšnemu kodeksu.

Odveč so vsa razglabljanja, kdo izmed nas je na pravi poti. Vsi ljubimo gore; ne odrekajmo skromnim popotnikom iste pravice, katere si jo lastimo sami. Niti ne terjajmo, da bi nas morali razumeti. Ves vzgon gorništva nastaja iz obče človeških stremljenj. **Dražeča razgibanost v nevarnosti navaja k občutku povezanosti s skupnostjo, v nedeljivo enotnost družbe v velikih nalogah.** Gorniška podvzetja, izvzemši prav običajne izletniške pristope, so vselej, prav posebno pa še v nenavadnih okoliščinah izrednih težkoč v skali ali ledu in na zimskih vzponih, povsem odvisna od skladnosti v edinici-navezi, od skladnosti, ki mora biti prav tako gmotna kakor duhovna. Osamljanje stremljenj v odvisnost od samega sebe na pristopih v gore, izvzemši seveda kakor zgoraj, navadne izletniške ture, poudarja osebnost in je nje veliki dvig. Toda samolezstvu so postavljene tesne meje.

Marsikdaj se dajo nagibi samolezstva razlagati s psihozo neuravnovešenosti doraščajočega človeka v potrtosti prvih razočaranj; z željo po begu pred ljudmi. Iz tega vrenja nastajajo, se dopolnjujejo ali razkrknejo značaji.

Odvisnost od samega sebe terja v gorah veliko duhovno povzpelost. Prepuščen je samemu sebi v podesetorjenih nevarnostih, ki jih družba v navezi zlahka izloča z uporabo vrvi in drugih varoval, da je izpostavljen le prvi in še ta z zabijanjem vmesnih klinov skrajšuje višino možnega padca. Če ga zadene iz višave odkrhnjeni kamen, če se mu izdro opore v pečini, bo obvisel na vrvi in ga ne bo pogubila že najmanjša napaka; ne bo obležal razbit na dnu krnice ali izkrvavel na polici stene, ko nihče ne bo vedel zanj in bi ostal v plen prhutajočim jatam kavrov . . .

Mnogi prav izmed najsposobnejših, ki so z lahkoto obvladovali najtežje pečevje in so se povzpeli čez strahotne stene, se niso več vrnili, ko so odšli v rosnem jutru z neutešeno željo v sebi k grmadam vase združnjene gmote prepočenih skladov, kakor so videti stene z dna njihovih vznožij. Tudi dr. Klement Jug je odšel tako na svojo zadnjo pot na Triglavski steni. Nihče ne ve, kako so padli.

Samolezstvo je dandanes le in sme biti le najvišja preizkušnja lastne zmogljivosti. Kdaj pa kdaj mora vsak plezalec sam ponoviti kakšno težavno smer in se pred velikimi nalogami prepričati o svoji pravi vrednosti. Trajno pa taka pota terjajo tolikšen napon in zavestno odrekanje, da vztrajajo na njih le najizbranejši, povsem svojevrstni ljudje. Tudi plezanje v navezi v stenah nad 4. težavnostno stopnjo, ko marsikdaj trajajo ture cele dni z bivaki in je treba prebiti noč sede, na pol vise v zanki vrvi nad globino, zahtevajo tolikšno osredotočenje vseh sil in živčna napetost je tako izredna da rada nastopa dolga izčrpanost.

Večer v koči bo združil ljudi v pogovoru, posebno če je bil dan, kakršnega nikdar ne pozabimo. Veder gorski dan, ko se razpre vse obzorje do daljnih snežnikov. V zgodnji jeseni, ko že porjaveva gozdovje v dolini in vrtinči veter odpadajoče listje. Po prosojni, čisti sinjini drse beli, megličasti oblaki. Dalje

SKUPŠČINA PDS

Planinsko društvo Slovenije bo imelo svojo skupščino, na kateri bo voljen glavni odbor društva, v nedeljo, dne 24. februarja, ob 9.30 v mali dvorani Kina Matice.

Skupščina je vrhovni forum Planinskega društva Slovenije in bo nakazala smernice za bodoče delo. Reševati bo morala važna vprašanja glede društvene organizacije, vzpostaviti predvsem Gorsko reševalno službo, potem urediti vodništvo, zavzeti stališče glede obnove markacij in gorskih postojank, o katerih se smatra, da niso več potrebne. Rešiti bo treba nadalje vprašanje društvenega glasila in mu določiti novo ime ter uredništvo. Večina nekdanjih podružnic SPD je obnovila svoje delovanje in se s tem vključila v novo društvo, ki je pred velikimi nalogami. Vse postojanke so bile med okupacijo oplenjene ali celo požgane, pota so zanemarjena. Veliko narodno premoženje je bilo uničeno in društvo brez javne podpore ne bo zmoglo obnove. Tudi planinci sami bodo morali prispevati s prostovoljnimi prispevki in udarniškim delom, ter se zadovoljiti s skromnimi zavetišči. Sicer pa bo skupščina morala sklepati tudi o tem, v kakšnem obsegu in na kakšen način naj bodo oskrbovane planinske postojanke, ki so bile neposredno pred domovinsko vojno z malimi izjemami le še gostinski obrati in ne več gorska zavetišča. Planinske postojanke naj postanejo to, kar so bile nekdaj in kar so še danes v Osrednjih in v Zahodnih Alpah — zavetišča za planince, ki prihajajo v gore na ture, in ne visokogorske gostilne, kjer je bil dobrodošel le gost, ki je lahko plačeval. Dom na Komni je stal bivše Osrednje društvo SPD težke milijone, porabilo je zanj vsa svoja sredstva, bil pa je večini planincev nedostopen, ker je bil pač hotel, ne pa gorsko zavetišče. Planinstvo je množično in mora postati resnično vseljudska last, gore morajo biti dostopne vsem, posebno pa mladini in naloga PDS je, da z vsemi silami to prizadevanje podpre.

RAZGLEDI

PUNČEC, MITIĆ IN PALLADA SO ODPOTOVALI V SSSR

Najboljši igralci tenisa v Jugoslaviji Punčec, Mitić in Pallada so bili povabljeni na gostovanje v Sovjetsko zvezo, kamor so že odpotovali. Da bomo lahko ocenjevali njihove uspehe, priobčujemo lestvico najboljše desetorice sovjetskih igralcev tenisa in zaradi zanimivosti tudi najboljše sovjetske igralke, oboje za leto 1945.:

1. Nikolaj Ozerov (Spartak, Moskva), 2. S. Belic-Geiman (Dinamo, M.), 3. E. Korbut (Dinamo, M.), 4. Novikov (Dinamo, M.), 5. J. Negrebeckij, (Dinamo, Leningrad), 6. Z. Zigmund (KrilaSovjetov, M.), 7. B. Krupenjikov (Dinamo, Tbilisi), 8. I. Jalerdašvili (Nauki, Tbilisi), 9. O. Allas (Dinamo, Talin), 10. B. Goljdenov (Dinamo, Kijev).

1. G. Korovina (Dinamo, Leningrad), 2. N. Belomenko (Krila Sovjetov, M.), 3. A. Gorina (CDKA, M.), 4. A. Nifontova (Spartak, M.), 5. O. Kalmikova (Dinamo, Kijev), 6. N. Leo (Dinamo, M.), 7.—9. E. Aleksandrova (Nauka, M.), N. Grigaut (Dinamo, M.) in T. Šeršova (CDKA, M.), 10. Z. Meiljman (Spartak, M.).

NOGOMET

TEKMOVANJE ZA ŠVICARSKI POKAL

V Švici so v nedeljo odigrali osminski finale tekem za Švicarski pokal. — Najvažnejša tekma med odločeno. V ostalih dveh snidenjih Young Fellkoms in Locarnom se je tudi po podaljšanju igre končala nesta z lahkoto zmagali moštvi Young-Boys-a in Grasshopers-a. Uspehi tekem so bili:

V Zürichu Young-Felloms : Locarno 1:1 (1:0),

v Zürichu Grasshopers : S. Gallo 7:2 (3:0),

v Bernu Young-Boys : Arau 5:1 (1:0).

POSLUŠAJTE vsak ponedeljek ob 13·30 oddajo ljubljanskega radia o telesni vzgoji!

Kupujte srečke Državne razredne loterije

v glavni kolekturi

»VRELEC SREČE«

ALOJZIJ PLANINŠEK

LJUBLJANA, TAVČARJEVA UL. 5

RES JE!

Neki tovariš nam je pisal to-le pismo:

»Jezik je prevelik dar božji, kakor da bi ga posamezni človek smel ongaviti.« **Miklošič.**

V izložbi »Putnika«, v osredku Ljubljane (najbrž tudi po drugih mestih) stoji že teden dni razstavljen ta-le reklamni plakat:

OPIS PROGE V ALPSKEM SMUČANJU NA URŠKI GORI

Proga je srednje **težka.** Start na »Jagrski poti« pod Kozjim hrbtom (1050 m) **pelje** preko trate čez presek v ravnini, čez cesto (Oglarska bajti - Janet, Kotlje) po 100 m dolgi malo viseči **traverzi** skozi **izsek** na **odprt** travnik, nato 15 m **traverza,** čez Lebenčev travnik, ki **se konča z mostom,** nato po široki cesti v gozdu, ki je na kraju strm; preko **padajočega** travnika mimo koče, nato ves čas odprto po **terenu** z dvema **padcema** in ravnino; drugi **padec se konča v proti-hrib ca** 50 m navzgor, nato **spust** po odprtem na desno **se spuščajočem** (proti vzhodu) travniku na cilj (550 m).

Vljudno prosim, da se v bodoče podobno oglašanje, ki tako mrcvari naš krajepisni jezik in daje slabe zglede naši mladini, prepreči ter vobče bolj pazi na besedila objav raznih telesno vzgojnih društev tudi po časnikih. Brez zamere.

Smrt fašizmu - svobodo narodu!

Pisec ima prav, več kot prav. Svoje materinščine ne smemo tako lahkomišljeno in tako grdo mrcvariti, da dostikrat še slovenščini ni podobna. Dandanašnji, ko se nam obeta tak razcvet naše narodne kulture kakor še nikoli, moramo toliko bolj ljubiti svoj jezik, ki je vselej bil in bo **orodje** kulture in njeno izrazilo; ljubiti svoj jezik pa pomeni **skrbeti** zanj. Vsi ga moramo negovati, povsod moramo paziti nanj: v pismih, v tisku in v govorjenju; mi telovadci še prav posebej, saj je **telesna vzgoja bistvena prvina narodne kulture.** Govoriti in pisati vsaj povprečno dobro materinščino ni tako težko kakor mnogi nemarneži trdijo zato, da potolažijo svojo vest. Dostikrat je treba le malo pazljivosti.

Prav posebej pazimo na svoje razglase v časnikih in drugod. V njih še vedno mrgoli nepotrebnih, časih prav neumnih tujk in popačenk. — »Strokovni izrazi«, pravimo, »ne moremo drugače«. Prav to ni res. Večino teh nenadomestljivih »strokovnih« izrazov imamo namreč lepe domače besede, le poznati jih je treba in rabiti jih je treba, ne pa se pustiti slepiti od tujega blaga, ki je samo za oči bleščeče, znotraj je pa votlo. Domača beseda je s prav redkimi izjemami vedno bolj sočna, bolj polna, slikovita, pristna in — vsakomur bolj razumljiva, kakor tuja pritepenka.

Zato pa tajniki, poverjeniki za propagando in prosveto, dopisniki in vsi, ki pišete ali javno govorite, pazite malo bolj na jezik!

Na koncu naj pripomnimo, da spotakljivega razglasa ni sestavil FOS-e. S. T.

Priobčujemo gornji prispevek z iskreno željo, da nam strokovnjaki čimprej sestavijo športno in splošno izrazoslovje za telesno vzgojo. Še vedno smo prisiljeni rabiti nekatere tujke, ker zanje še ni domače besede. Vedno smo si prizadevali, da nismo rabili tujk in smo jih, kjer je bilo le mogoče, le da ni bilo na škodo jasnosti, zamenjavali z domačim izrazom. Zavedamo pa se, da bi nam strokovnjaki po pravici smeli očitati samovoljnost, če bi vztrajali v mnenju, da so vse te zasilne zamenjave dokončne in tudi pravilne. S to objavo začenjamo razpravo o našem strokovnem besedišču, ki je, kar se tiče telovadbe sicer že dognano, ni pa še prerešetano za ostale panoge telesne vzgoje in športa. O vseh predlogih naj bi potem razpravljal poseben odsek pri FOS-e, v katerega bi bilo treba pritegniti tudi jezikoslovce, ki bi dokončno izbiro izrazov potrdili. Dotlej pa naj nam ne bo v zamero, če bomo za nekatere športne pojme še rabili tujke, ali pa jih zamenjavali z zasilno domačo besedo. Prav ob tem važnem poglavju je potrebno sodelovanje vseh poklicanih in naš list rad daje svoje predale na razpolago za predloge.

ZVEZINI RAZGLASI

RAZPIS

Razpisujemo štirinajstdnevni vaditeljski tečaj za članice-vaditeljice, ki bo v Ljubljani na Taboru od 11. do 24. marca. Vsako okrožje mora na tečaj poslati sedem gojenk, ljubljansko pa sedem iz okolice in tudi večje število iz mesta. Gojenke naj bodo izbrane predvsem iz krajev, kjer je pomanjkanje vaditeljic največje. Okrožni odbori naj jih izberejo po potrebi tudi po posvetovanju z mladinsko organizacijo.

Pogoji za sprejem:

1. Sorazmerno poznanje telesne vzgoje in kar najbolj vsestranska telesna izurjenost.

2. Politična neoporečnost in pozitivnost.

Zunanje tečajnice bodo imele brezplačno hrano in stanovanje. Vse udeleženke pa naj prineso s seboj telovadno in kopalno obleko, dve rjuhi in če le mogoče odejo ter vzglavnik. Vse tečajnice naj prineso s seboj živilske nakaznice, ker sicer ne moremo dobiti dodatnih obrokov hrane.

Prijave naj pošljejo društva, ali če društev ni, posameznice in aktivi, tako da bodo pri nas najkasneje do 8. marca. Tečajnice naj pridejo dne 10. marca zvečer v Ljubljano in naj se zglase v naši pisarni na Taboru, Telovadni dom. FOS.

OSKRBOVALNA ZADRUGA FOS-e

Oskrbovalna zadruga FOS-e sporoča, da ima na zalogi priglasnice in izkaznice. Ker se opaža, da društva po številu članstva niso naročila zadostno količino priglasnic in izkaznic in ker mora biti vsak član priglašen, odnosno imeti člansko izkaznico, je dolžnost društva, da si preskrbi primerno število priglasnic in izkaznic. Cena priglasnici je 1 din, cena izkaznici pa 3 din. Nadalje imamo na zalogi Lovrenčičevo knjižico »Tekalne igre«. To je mala osmerka s 54 stranmi, cena je 15 din, kar smo že obširneje objavili v 4. številki Poleta. Nadalje smo glede naročenih telovadnih copat izdali že dve okrožnici z navedbo naročenih parov in ceno za nje, vendar kljub temu nekatera društva še naročenih copat niso dvignila. Zato prosimo, da to čimprej store, v nasprotnem primeru naj nam to sporoče, da lahko z naročenimi copati razpolagamo. Pripominjamo, da pošiljamo naročeno blago le proti vnaprej poslanem znesku, ali pa osebno dvignjeno blago proti takojšnjemu plačilu. Vračunamo tudi poštnino. Naša zadruga posluje redno vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 18. ure, razen nedelj in praznikov v Ljubljani — Tabor, Telovadni dom.

Oskrbovalna zadruga FOS-e sporoča, da bo z 20. februarjem zaključila naročila za nogometne čevlje, za tekalne čevlje (šprintarice) pa dne 28. februarja. Zato pohitite z naročili. Če društva, ki do teh rokov ne bodo poslala naročil, se bo smatralo, da nogometnih ozir. tekalnih čevljev ne potrebujejo. Cene za nogometne in tekalne čevlje bomo pravočasno javili.

OKROŽNICA

FSJ-e je začela izdajati svoje službeno glasilo »Bilten«, v katerem bodo objavljeni pravilniki FSJ-e, načelna stališča FSJ-e v posameznih vprašanjih, ki so obvezna za celotno telesno vzgojno organizacijo Jugoslavije. Zato smo za vsako naše društvo naročili po en izvod »Biltena«, za okrožje pa po 2 (enega za knjižnico in enega za tajništvo). Društva in okrožja naj te številke redno plačujejo in pregledujejo.

OBJAVA

Fizkulturni odbor Slovenije je na predlog organizacijskega odseka sprejel za člane Fizkulturne zveze Slovenije sledeča društva:

TD Dravograd, TD Teharje, TD »Edinstvo« Rog. Slatina, TD Šoštanj, TD Radeče, TD Štore, TD »Borut« (Gutovlje), TD Žalec, TD »Sobota« (Murska Sobota), TD Vrhnika, TD Rakek, TD Mirna, TD Krško.

Vsa društva, ki še niso potrjena, pozivamo, da takoj pošljejo svoje prijave v skladu z našimi navodili v št. 9 »Poleta« iz l. 1945. in št. 1 »Poleta« iz l. 1946. FOS

*

V dnevnih listih smo opazili objavo, v kateri je bilo pozvano neko bivše društvo kot celota, da pristopi k novemu sedanjemu telesno vzgojnemu društvu.

Poudarjamo znova, da v našo organizacijo ne morejo pristopati bivša društva ali klubi kot celota, čeprav so nam zaželjeni vsi člani nekdanjih telesno vzgojnih društev, vendar morejo pristopati le kot posamezniki, ne pa skupaj. Zato so omenjeni pozivi v dnevnih listih načelno zgrešeni in v nasprotju z izrecnimi sklepi FOS-e.

OBJAVE

SREDNJEŠOLCI MED SEBOJ

I. moška gimnazija priredi v nedeljo, dne 17. t. m., ob 9. uri na Taboru prvo poučno propagandno tekmovanje. Glavni točki sta košarka (I. moška : IV. moška) in odbojka (I. moška : klasična gimnazija). Program je zelo raznolik in vsebuje tudi boks in redovne vaje. V odmorih pa bo igral dijaški orkester I. moške gimnazije.

Vabljeni so vsi, ki se zanimajo za telesno vzgojno delo na naših srednjih šolah, prav posebno pa mladina.

VESTI UREDNIŠTVA

Naš list se uspešno uveljavlja in zajema vedno večji krog čitateljev, ki so spoznali, da je nova tel. vzgoja, ki je odločno zavrgla nekdanje napake v športu, resnično na pravi poti. Tu pa tam se še dobe ljudje, ki se ne morejo otresti napak, ki so nam nekdaj preprečevale napredek in poljudenje športa med množicami. Znova in znova se oglasi kdo, ki bi rad bral samo o prvakih in o viških v boksu, nogometu in kvečjemu še o motornem ali avtomobilskem športu, ostalo pa mu je nezanimivo in odveč. Ta enostranost nam ni nič novega, kajti nekdanji športnik je bil predvsem ali nogometaš, ali pa privrženec nogometa in je bilo zanj važno le to, kdaj se bosta znova spopadla oba vodilna kluba in kateri bo zmagal. Lahka atletika, plavanje, smučanje in vsi ostali športi so bili zanemarjeni in podcenjevani, telovadbi pa se je marsikdo celo posmehoval. Ljudje, ki so prinesli s seboj v novi čas takšno enostranost, seveda ne morejo razumeti nalog nove telesne vzgoje in so okoreli v svojem pristranstvu, ki bi jim ga prav radi pustili, če se ne bi od časa do časa obregali ob pisanje našega lista. Radi bi senzacij in se posmehujejo malim uspehom. Množičnost zanje ne pomeni nič; vsestranost, to gojenje vseh panog telesne vzgoje, pa smatrajo za neposredno oviro, da niso posamezniki dosegli zmogljivih viškov. Neštetokrat smo že odgovorili takšnim nergačem, zavestnim saboterjem in zaviralcem našega dela, in ponavljamo tudi danes, da njihovih predlogov ne bomo upoštevali, ker se zavedamo, da je naša telesna vzgoja na pravi poti. Naš list bo to vseljudsko telesno vzgojo v njenem stremljenju za množičnostjo in vsestranostjo vsekdar in z vsemi silami podprl in obračunal z vsakim poskusom, ki bi bil namerjen proti delu za skupnost, katerega del je tudi naša nova telesna vzgoja.

SODELAVCEM IN DOPISNIKOM

Prejemamo poročila z dežele, društva nam poročajo o tekmah in o svojem delu in vse, kar prejmemo pravočasno, tudi objavimo. Opozarjamo pa, da je marsikatero poročilo dobesedno nečitljivo in mora zaradi tega izostati. Vse sodelavce in dopisnike znova prosimo, naj pišejo, če je le mogoče s strojem; vsekakor pa vedno s črnilom in le na eni strani papirja, ter z zadostnim razmakom med vrstami. Takšne prispevke bomo gotovo objavili, nečitljiva in s svinčnikom pisana poročila pa bodo morala izostati.

★ Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani, predstavnik Francè Štrukelj. — Ureja uredniški odbor. ★